

Spadla hruška zelená

Obila si kolená. Aj bradu, hlavu, lakte, dokonca si pri páde hrýzla do pery, tak aj z tej jej tiekla krv. Gréta mala len tri roky, zletela z preliezky. Hore sa dostala, dole nevedela ako. Rodičia sa naľakali, pretože v takom veku sa buchnúť do hlavy, to môže ponechať následky na celý život. Nasledujúce dni ju pozorovali, aby im nič neuniklo. Grétka, nebolí ťa niečo? Nebolí. A nechceš si radšej pozerat' rozprávky? Nechcem. A nie je ti zle, máš sa dobre? Mám sa dobre. Povedala, že sa má dobre a nič ju nebolí, ale rodičom sa stále niečo nezдалo. Deň po páde si Gréta z ničoho nič vybrala z poličky zlaté stránky a listovala nimi celé dni. Gretulka nám začína čítať, ale prečo zlaté stránky, veď v poličke má niečo o psíkovi a mačičke, tam má aj obrázky, prečo toto?

Po týždni Gréta na počkanie odrecitovala číslo na kominára, prekladateľa, právnika a aj na pána, čo opravuje kanalizácie. Pamätala si všetko. Doma nastal moment eufórie, rodičia si uvedomili, koľko času ušetria len tým, že sa nebudú s Grétou učiť po večeroch vybrané slová ani násobilku. Učiteľky v škole sa z toho tiež potešili, môžu ju poslať na recitačné súťaže bez toho, aby si museli ukrojiť svoj voľný čas, alebo vyučovaciu hodinu, pretože sa musia venovať aj iným deckám a toto zlaté sa naučí raz-dva. Gréta však recitovala všetko tak, akoby naozaj čítala údaje zo zlatých stránok a keď ju aj učiteľka posmelila, aby sa občas aspoň pousmiala a pridala trochu na emóciách, tak Grétu to aj tak veľmi nebavilo, nemala to rada a vždy, keď vedela, že má predstúpiť pred desiatkami ľudí, tak ju v to ráno začalo bolieť bruško a raz si tesne pred prejavom grcla. Odvtedy ju nikto recitovať nenútil.

Abnormálna pamäť prinášala časom oveľa viac problémov. Koľko času jej rodičia ušetrili pri príprave do školy, minimálne toľko strávili nárekom nad Grétinou neochotou a nepochopením všetko fotiť. Vraj, či nechce raz ukázať svojim deťom, kde bola. No nechce. Keď sa niekoho pýtala na zážitky z dovolenky, namiesto úprimného rozpovedania spomienky to bolo len, že počkaj, ja si pamätám, že som sa tam fotila, nájdem vo fotoalbume, a možno som to hádzala už na Cloud, a Gréta čaká, čaká pár minút, aj to len preto, aby jej niekto ukázal fotku, ktorú jej Google nájde za sekundu na dva milióny spôsobov.

Nenávidí tie dve minúty, kým rodičia vytiahnu mobil, nájdu aplikáciu fotoaparátu, nájdu správny filter, zoomuje, hľadá dobrý uhol, ježiši, toto takto na Instagrame nebolo, inak sa natoč a netvár sa tak zduto, trochu sa vystri a daj sem tú bagetu, nemusíš na každej fotke jesť. Za ten čas mohla Gréta radšej sledovať, ako niekoho oserie holub, ako si pán nahlas kýchne a vydá pri tom smiešny zvuk, ako decko zakopne, obzrie sa a pomyslí si, že ho nikto nevidel. Videla Gréta by si túto spomienku vzala až do hrobu a občas by sa jej vynorila v najnevhodnejších situáciách ako je jazda preplnenou MHD alebo nedajbože pohreb. Už aj to sa stalo.

Čaro metropoly nespočíva v kráse pamiatok, je to o počte zachytených pachov moču, o tom, ako domáci zareaguje ak ho poprosíš o pomoc, je to o tom jednom obrubníku, na ktorý si sadneš, keď si po celom dni unavený a o počte žiadostí o ruku, ktorých si svedkom. Čím viac, tým horšie.

Vzťahy boli ďalšou kapitolou, kde jej pamäť neprospeľa tak, ako by mala. Tri potenciálne vzťahy jej stroskotali, pretože Gréta toho mala v hlave až príliš veľa, huba sa jej nezavrela, vraj - vieš čo sa stalo presne pred sedemdesiatimi rokmi? A potenciálny priateľ nikdy nevedel, pretože on nemal žiadnu povinnosť si pamätať veci, ale stále sa vytočil pri takých otázkach, akoby niečo nestíhal, zaostával, bol nútený to vedieť. Potom prišiel Filip, ktorého už Gréta aj varovala, že má veľkú pamäť a nasáva ako špongia, neprestajne, no vraj je to v pohode, vraví sa, že ženy sú odjakživa lepšimi archeologičkami, pretože vždy vytiahnu každé hovno z minulosti. Gréta spolu s hovnom prišla aj s reportom o stave čreva, žalúdka, iste vie aj teplotu a počet kalórií konzumovaného pokrmu.

Filip bol chodiaca pártý a Gréta po ňom zbierala konfety. Každú jednu. Ak si niekto pýtal údaje o občianskom preukaze, Filip ani nestíhol vytiahnuť peňaženku z vrečka a Gréta už nadiktovala celé číslo že em, há, štyri, dva, osem, jedna, jedna, nula. Nie je to posadnutosť, ale Filip volal piateho mája niekomu, kto si tiež pýtal jeho údaje a on mu ich ráno v tričku zababranom od horčice poslušne diktoval. Tak isto raz spomínal mamine narodeniny, sestrine narodeniny, posledné štvorčíslenie rodného čísla, číslo kreditnej karty, alergie, všetky typy látok, ktoré si nerád oblieka. Pamätala si všetky jeho historiky, ktoré spomínal z detstva a tak si vedela v hlave vytvoriť ich rodomstrom a všetky spojenia v rodine. Teta Jana z Trnavy už nežila, druhá teta Gabika žila v Prešove, jeden strýko raz utiekol a potom sa neozval, existujú podľa všetkého ešte dvaja ujovia. Spomínal aj niektorých bratrancov a sesternice, ale len pod nálepkou bratrancí a sesternice. Teda okrem Jakuba, o ňom vravel, že má cukrovku. Občas sa pobili o cukríky, pretože mu Jakub nevedel vysvetliť, že ich jednoducho potrebuje mať pri sebe a nie je to mňamka na krátenie dlhých chvíľ. Gréta si prešla aj sociálne siete všetkých spomenutých členov rodiny, aby vedela viac. Nie je to sledovanie, ak každý z nich súhlasil s podmienkami danej siete. Avšak jediný kto jej poskytol ako-také informácie, bol práve Jakub, o ktorom už teraz vedela celkom dosť.

Profilovú fotku mal spreď troch rokov, na titulnej fotke mal západ slnka, v jeho profile možno nájsť recenziu na tetovacie štúdio v Žiline – nechal si vytetovať na predlaktie minimalistickú misu plnú ovocia, potom je tam pár rokov bez údajov, v roku 2015 bol označený na fotografii z rodinnej oslavy, má rád Harryho Pottera a v roku 2013 si narazil v škole prstenník na ľavej ruke a v rovnakom roku zdieľal aj vtipné videá. Ľudia sa dnes boja o svoju digitálnu stopu, začali si hromadne vymazávať všetky príspevky, ale nikto to nerobí poriadne, vyzerá to ako séria náhodných výkrikov do prázdna.

Ani jeden zo spomenutých údajov, aj napriek tomu, že bol osobný, nemohol byť použitý proti Filipovi v akomkoľvek kontexte. Niekedy si však nedával pozor a ohýbal realitu podľa seba,

Ako napríklad dnes, keď prišiel z práce a rozprával jej o firemnej akcii, ved' aha, aj fotky ti ukážem. Gréta očami skenuje zrak z jednej strany do druhej a zastaví sa pri dievčine, ktorá značne pohla priemerným vekom celej skupiny ľudí. Vyzerala mlado, ale nie až tak, že by sa za ňou niekto na ulici neobzrel. Filip a to je kto? Brigádnička, šestnásťročná, na výpomoc s papiermi, či čo. Gréta začala klepať nohou a škrabať si ruku, na Filipa sa pozerala neprítomne, Filip ju chytil za koleno a vraví, nech sa ukludní a či si myslí, že či mu treba, aby ho začala naháňať polícia, brigádnička je decko a Gréta zase dramatizuje kvôli ničomu.

Aj my sme sa spoznali keď som mala pätnásť a ty dvadsaťštyri, no ale to je vraj iné, ved' na tom nič nie je. Nebolo by, keby si si po týždni nepýtal moju fotku v spodnom prádle a tu už Filip zvýši hlas a vraví, že to nie je pravda a Gréta si začala pliesť ľudí, s ktorými si na zoznamke písala. Nie, plietli sa jej iba prsty, keď hľadala v mobile archív konverzácií. Filip sa zhlboka nadýchol, rukami sa oprel o stôl.

To bolo iné, ale čo bolo iné Filip? Nebola som vyspelejšia na svoj vek, síce áno, vtedy mi to aj polichotilo, aj brigádnička by z toho bola celá bez seba kebyže jej toto povieš. Ale vieš ty, aká je vyspelá, podľa toho akej farby zvýrazňovač používa? Vedel si, aká som vyspelá, len podľa toho, že mám v profile fotku vo flanelovej košeli, mám rada sushi a rada si kreslím?

Furt si nosíš v hlave kopu sračiek, kričí Filip, nemôžeš sa upustiť od toho? Aspoň raz nevyt'ahovať somariny? Bolo to dávno, od vtedy sa nič také nestalo a prestaň ma očierňovať, ani predtým sa nič také nestalo a ja na toto už fakt nemám nervy.

Chlap sa nikdy nenaserie viac, ako keď ho usvedčíš z toho, čo skutočne urobil. Gréta sa na Filipa usmieva, chvíľu premýšľa. Tak si nájdi, ty chytrý, že home-made lobotómia a skús robiť čo môžeš, lebo mňa tiež nebaví žiť so živou spomienkou na chlpatú riť spolužiaka Maxa a ani ma nebaví žiť so spomienkou na to, ako som bola opitá a olizovala som sa s Karolom, ktorý bol tiež zbombený pod obraz boží a ešte aj bol cítiť po rybách a cigaretách, fuj, zase to cítim, tiež ma nebaví žiť s myšlienkou, že mám dvadsaťdva a už som príliš stará, no a hlavne by som nič také nemusela vyťahovať, keby si nebol debil a nezatĺkal.

Nič z toho mu Gréta nepovie, len ju strasie pri myšlienke na Karola a v tichosti odíde do kuchyne. Vedela už v momente, kedy sa oprel o stôl, že sa bude musieť zajtra aspoň na pol dňa vypariť, aby sa vyhla tichej domácnosti. Ona sa za jeho nepremyslené táraniny ospravedlňovať nebude a on za ňou asi tiež nepríde že hej, máš pravdu, na tých dievčatách s čerstvou občiankou asi naozaj niečo je.

Skoro ráno sadá Gréta na autobus a vezie sa až k lesu. Rosa sa jej dotýka topánok, cestou hore stretne osemnásť ľudí a vyzbiera plný batoh odpadu. Možno má Filip pravdu, bolo by lepšie, keby si pamätala menej. Vylezie na kopec, zje chlebík s maslom, šunkou a syrom, poobzerá sa okolo, zje horalku a ide naspäť. Nepotrebuje nikomu obíjať o hlavu, ako je späť s prírodou a v zdravom tele

zdravý duch, či také niečo. Občas vyjde na kopček len preto, lebo tam chutí chlebič lepšie. Brodí sa naspäť veľkou trávou a lístím. Isto má už na sebe kliešť'a, možno aj troch. Za celý svoj život ich už mala štyridsaťpäť, vždy si nejakého prinesie z lesa. Dúfa, že sa neprilepí niekde na zadnú stranu stehna, pretože potom bude musieť poprosiť Filipa, aby jej s kliešť'om pomohol. Aj keď, vyberanie kliešť'a z drahej polovičky môže byť veľmi pekný a nevšedný akt uzmierenia.

Gréta si myslela, že o hodinu bude už doma, ale v diaľke videla chlapa v čiernom tričku, ako leží v kope lístia a nemá v úmysle vstať. Zakričí dobrý deň, s chlapíkom ani nehne. Pristúpi k nemu bližšie, oči má zavreté, dýcha. Jemne ho prepleskne, hej bráško, vstávaj, alebo aspoň reaguj, ja neviem, ešte nikdy som nevolala záchranku a za nohu ťa ťahať dolu nebudem. Mužiček sa veľmi k spolupráci nemá, Gréta vytáča v mobile číslo záchranky. Počas čakania na odozvu mu obzerá končatiny, či sa náhodou neranil, možno ho len niečo uhrýzlo alebo sú za tým drogy, lebo niekedy človek proste neodhadne.

Leží tu chlapík v bezvedomí, sme asi pol hodiny pešo od asfaltky, na žltej trase. Dýcha, hej, hypoglykemický záchvat mal, ale nič do neho nevrhám ani nenatlačím, veď nereaguje, už som ho aj prepleskla a on ani obraz ani zvuk. Pani na linke sa pýta, že podľa čoho to usúdila a či mu našla niekde preukaz o diabete. Gréta sedí nad nevládnym telom, prstami prechádza medzi hruškou a jablkom od tatéra zo Žiliny, svoj pohľad upriamuje na krivý prstenník ľavej ruky a rozmýšľa – aký preukaz zase, nič som nenašla, prečo by som mala niečo hľadať?